

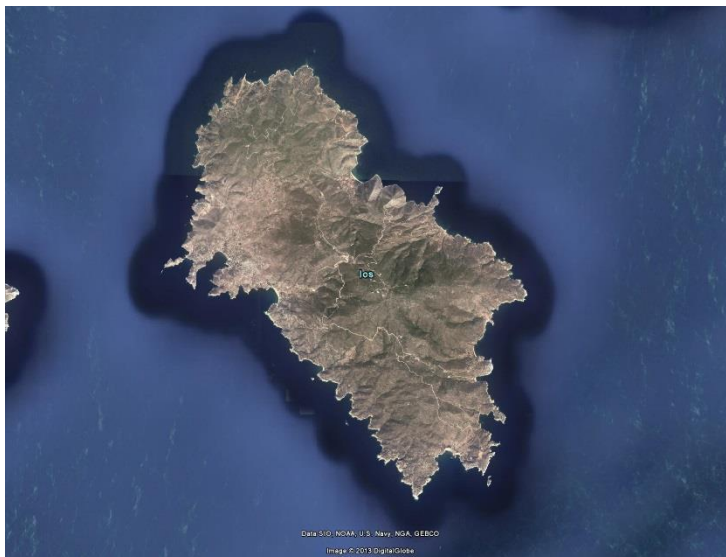

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 - 2020

ΙΟΣ

A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

A.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Ίος ανήκει στις νότιες Κυκλάδες. Έχει έκταση 108.713τχλμ, με 2 ορατούς όγκους. Η υψηλότερη κορυφή είναι ο Πύργος 732μ.. Πρωτεύουσα είναι η Ίος ή Χώρα.

Είναι σε 8ο σε έκταση και το 11ο σε πληθυσμό νησί των Κυκλάδων με 2.024 κατοίκους.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας και αποτελεί τον ενιαίο Δήμο Ιου.

Το έδαφος είναι στο μεγαλύτερο τμήμα του ορεινό, το νησί είναι φτωχό σε βλάστηση και στο νησί υπάρχει η Χώρα και οικισμοί Ψάθη, Μαγγανάρι, Κάμπος, Απάνω Κάμπος.

A.2 ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αξιολόγηση των μετεωρολογικά δεδομένων σχετιζόμενα με την αγροτική παραγωγή:

Η μέση θερμοκρασία κατά τους χειμερινούς μήνες κυμαίνεται από 10 έως 12°C την άνοιξη από 13 έως και 20°C τον μήνα Μάιο, το καλοκαίρι φτάνει έως και 26°C τον μήνα Αύγουστο και το φθινόπωρο από 23 έως 15°C τον Νοέμβριο.

Οι βροχές εμφανίζονται σπανιότερα από τα μέσα Σεπτέμβρη συνήθως από Οκτώβρη και μετά, εμφανίζουν το μεγαλύτερο ύψος βροχοπτώσεων έως και 110mm τον Μήνα Γενάρη και Φεβρουάριο και συνήθως τελειώνουν τον Μήνα Μάρτη με 75mm ύψος βροχόπτωσης. Μία μακρά περίοδος ανομβρίας που συνήθως ξεπερνά τους 6 μήνες είναι το κύριο χαρακτηριστικό των βροχοπτώσεων που επηρεάζει την αγροτική παραγωγή και τις καλλιεργητικές τεχνικές.

Οι άνεμοι που επικρατούν είναι κύρια ισχυροί βοριάδες που δεν επηρεάζουν σημαντικά την αγροτική παραγωγή και ισχυρότεροι νοτιάδες που δημιουργούν ζημιές κυρίως την Άνοιξη.

A.3 ΑΝΑΓΛΥΦΟ - ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το ανάγλυφο δημιουργεί 2 αξιόλογους κάμπους στο νότιο (Κάμπος) και κεντρικό τμήμα (Απάνω Κάμπος) του νησιού όπου και αναπτύσσεται κατά κύριο λόγο η γεωργική παραγωγή. Υπάρχουν και 6 κοιλάδες με πλούσια δασώδη βλάστηση (κουμαριές) της Αγίας Θεοδότης, Μαγγαναρίου, Καλάμου, Μυλοπότα Πλακωτού και Ψάθης που καταλήγουν σε ανοικτή παράκτια ομαλή εδαφική ζώνη με καλό υδροφόρο και αξιόλογη γεωργική εκμετάλλευση.

Στο υπόλοιπο τμήμα του νησιού που είναι ορεινό και κατά κύριο λόγο βραχώδες υπάρχει πλούσια φρυγανώδης βλάστηση. Ιδιαίτερα στα Νότια κυριαρχεί το ρείκι και στα Βόρεια το θυμάρι.

Χαρακτηριστικό των πρηνών είναι οι αναβαθμίδες που όμως στο μεγαλύτερο τους τμήμα έχουν καταρρεύσει .

Α.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Οι μόνιμοι κάτοικοι ανέρχεται σε 2.024.

	Πραγματικός Πληθυσμός / ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ						
	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΙΟΣ	1.753	1.343	1.270	1.362	1.654	1.838	2.084
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	125.959	99.959	86.337	88.458	94.005	112.615	124.525
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	247.439	222.980	207.354	233.529	257.481	302.686	366.795

Μόνιμος Πληθυσμός / ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		
	2001	2011
ΙΟΣ	1.862	2.024
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	109.956	117.987
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	298.462	308.975

Πηγή : Ελ.Στατ.

Ο πληθυσμός παρουσίασε συνεχή μείωση μέχρι της αρχής της δεκαετίας του 90 και στη συνέχεια μία σταθεροποίηση και αύξηση η οποία οφείλεται στην ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού.

Η ηλικιακή δομή του πληθυσμού φαίνεται στον παρακάτω πίνακα σύμφωνα με την απογραφή του 2011 .

ΙΟΣ			
Ομάδες ηλικιών	Άρρενες	Θήλειες	Σύνολο
0-14	146	134	280
15-24	123	95	218
25-64	644	579	1.223
65 και άνω	155	148	303
Σύνολο	1.068	956	2.024

Η διάρθρωση της απασχόλησης του πληθυσμού κατά τομέα φαίνεται στον παρακάτω πίνακα (2001)

ΙΟΣ					
	Αριθμός απασχολούμενων κατά τομέα δραστηριότητας			Μη δυνάμενοι να καταταγούν	Σύνολο
	Α'ΓΕΝΗΣ	Β'ΓΕΝΗΣ	Γ'ΓΕΝΗΣ		
ΙΟΣ	138	174	437	59	808
ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	5.234	12.083	24.793	4.074	46.184
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	9.854	25.529	80.932	12.425	128.740
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	621.043	959.028	2.552.073	490.678	4.622.822

Το εισόδημα προέρχεται κυρίως από την απασχόληση στον τουρισμό και την οικοδομή και η γεωργική ενασχόληση αποτελεί συμπληρωματικό εισόδημα.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ (2012) στην Ίο υποβάλλονται 98 αιτήσεις για λήψη ενιαίας οικονομικής ενίσχυσης εκ των οποίων οι 25 αφορούν κατά κύριο επάγγελμα αγρότες καθώς αιτούνται επιπλέον και εξισωτική αποζημίωση.

A.5 ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Οι δημόσιες υπηρεσίες που υπάρχουν είναι:

Κέντρο Υγείας, Αγροτικό Κτηνιατρείο, Σχολείο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Γραφείο Αγροτικής Οικονομίας, Αρχαιολογικό Μουσείο, Αστυνομικό Τμήμα και Λιμεναρχείο.

Μεταφορών

Η αγροτική οδοποιία στο νησί είναι υποτυπώδης. Οι αγροτικοί δρόμοι που οδηγούν στις απομακρυσμένες εκμεταλλεύσεις είναι κακοτράχαλοι και δύσβατοι ταλαιπωρώντας τους παραγωγούς. Το οδικό δίκτυο του νησιού καλύπτει την πρόσβαση σε βασικούς οικισμούς (τουριστικούς προορισμούς) Μαγγανάρι, Ψάθη, Πλακωτό, Κουμπάρα..

Η ακτοπλοϊκή σύνδεση εξυπηρετείται από το λιμάνι της Ίου με πολλά δρομολόγια τους καλοκαιρινούς μήνες. Τον χειμώνα υπάρχει καθημερινή σύνδεση με Πειραιά, Σαντορίνη και Νάξο και 2 φορές την βδομάδα με Δυτικές Κυκλάδες Σίκινο Φολέγανδρο και Ανάφη.

Ύδρευσης - Άρδευσης

Στο νησί υπάρχουν ενεργές 5 Δημοτικές γεωτρήσεις για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του νησιού, με συνολικά προτεινόμενη άντληση τα 235 κ.μ. / ημέρα.

Κύρια συμβολή στην κάλυψη των αναγκών σε νερό αποτελεί το φράγμα του Μυλοπότα που κατασκευάστηκε το 1995 με χρηματοδότηση του Υπουργείου Γεωργίας, αρχικής προβλεπόμενης χωρητικότητας 300.000 κ.μ. που όμως περιορίστηκαν στα 240.0000 κ.μ. για λόγους ασφαλείας. Η λεκάνη απορροής του φράγματος είναι μεγάλη και συνήθως κάθε χρόνο γεμίζει, κύρια μετά από δύο τρεις έντονες βροχοπτώσεις.

Υπάρχει σημαντικός αριθμός ιδιωτικών υδροληψιών γεωτρήσεων πάνω από 35. Ορισμένες από αυτές καλύπτουν αρδευτικές ανάγκες οι πλειοψηφία όμως καλύπτει ανάγκες τουριστικών μονάδων.

Μικρές πηγές που ποτίζουν περιβόλια υπάρχουν στην Ψάθη, Κάλαμο, Άγιο Δημήτριο, Πλακωτό.

Οι υδροληψίες εμφανίζουν κόπωση και ποιοτική υποβάθμιση κατά την διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου.

Οι ανάγκες σε νερό στο νησί έχουν έλλειμμα και οποιαδήποτε προσπάθεια ανάπτυξης πρωτοβουλιών στον πρωτογενή τομέα θα πρέπει να συνδυαστεί με έργα υποδομής για την κάλυψη τους. Κύρια οι υποδομές αυτές θα πρέπει να αφορούν την κατασκευή σε όλες της λεκάνες απορροής μικρών φραγμάτων ανάσχεσης για την δημιουργία υπόγειων λεκανών υδατοσυλλογής που θα δώσουν την δυνατότητα άντλησης.

Ενέργειας και Τηλεπικοινωνιών

Η τροφοδοσία του νησιού με ηλεκτρική ενέργεια γίνεται με υποθαλάσσιο καλώδιο από το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο της Πάρου. Υπάρχουν στο νησί και 3 ανεμογεννήτριες 1,2 MW και μία μικρή μονάδα φωτοβολταϊκών.

Ο εξηλεκτρισμός των γεωτρήσεων είναι απόλυτος. Πρόβλημα εξηλεκτρισμού έχει μικρός αριθμός αποκεντρωμένων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που όμως λειτουργούν και χωρίς άδεια.

Το δίκτυο του ΟΤΕ καλύπτει πλήρως τις σύγχρονες ανάγκες επικοινωνίας.

A.6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

A.6.1 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Στην Ίο ο πρωτογενής τομέας είναι περιορισμένος σε σχέση με την προηγούμενη 20ετία αλλά εμφανίζονται σημάδια ανάκαμψης την τελευταία 3ετία.

Το έδαφος της είναι ορεινό και βραχώδες σε μεγάλο ποσοστό. Η αρόσιμη γη είναι κατά κύριο λόγο ιλύς με βασικό pH και μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβέστιο.

Οι παραγωγοί εφαρμόζουν λίπανση και φυτοπροστασία στους τομείς καλλιέργειας που εμφανίζουν μία δυναμική αύξησης, κηπευτικά, πατάτα, ελιά, αμπέλι..

Οι ανάγκες άρδευσης καλύπτονται από ιδιωτικές γεωτρήσεις που υποφέρουν από σταδιακή κατά την πάροδο των θερινών μηνών υποβάθμιση της ποιότητας του νερού από αύξηση της περιεκτικότητας σε χλωριόντα. Δημοτικές γεωτρήσεις δεν υπάρχουν για γεωργική χρήση.

Το φράγμα του Μυλοπότα (240.000 κι.μ.) ευνοεί τους παραγωγούς της περιοχής του Μυλοπότα αλλά μόνο αυτούς.

Στο εσωτερικό του νησιού υπάρχουν σημαντικές εκτάσεις με αναβαθμίδες που έχουν στην πλειοψηφία τους εγκαταλειφθεί. Στις αναβαθμίδες αυτές καλλιεργούνταν σιτηρά και όσπρια.

Τα γεωργικά προϊόντα που μπορεί να βρει κανείς στην Ίο είναι πατάτες, ντομάτες, καρπούζια, πεπόνια, κηπευτικά, ελιές, φραγκόσουκα, σύκα, σταφύλια, εσπεριδοειδή.

Η κτηνοτροφία στο νησί περιλαμβάνει την αιγοπροβατοτροφία βοοτροφία και την μελισσοκομία καθώς είναι προσαρμοσμένες στα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Πρόκειται για προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας και οι μέθοδοι καλλιέργειας τους πλησιάζουν τις βιολογικές

ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η γεωργική γη που καλλιεργείται και χαρακτηρίζεται αρόσιμη είναι 6.100 περίπου στρ. από τα οποία 800 περίπου μπορούν να χαρακτηριστούν ποτιστικά

Οι περιοχές που χαρακτηρίζονται ως βοσκότοποι είναι 45.200 στρ.

Οι βοσκότοποι είναι ιδιωτικοί, που καλύπτονται από θαμνώδη και φρυγανώδη βλάστηση και οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν στην κτηνοτροφία και τη μελισσοκομία.

Μεγάλες εκτάσεις από αυτούς έχουν πουληθεί την τελευταία 5ετία για ιδιωτική τουριστική χρήση.

Πίνακας Χρήσεων Γης

Χρήσεις	ΙΟΣ		Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
	Έκταση (στρ.)	Κατανομή (%)	Έκταση (στρ.)	Κατανομή (%)
Γεωργική γη	6.100	6	836.100	32
Βοσκότοποι	45.200	41	789.500	30
Δάση	39.400	36	690.400	27
Λοιπές εκτάσεις	19.100	17	283.400	11
Σύνολο	109.800	100	2.599.400	100

Πηγή : Ελ. Στατ. (1999-2000)

Η διάρθρωση των καλλιεργειών κατά κατηγορία φαίνεται στους παρακάτω πίνακες.

Κατηγορίες Καλλιεργειών	Σύνολο έκτασης (στρ.)	Αρδευόμενη Έκταση (στρ.)
1	2	3
Φυτά μεγάλης καλλιέργειας και λοιπές καλλιέργειες	1500	40
Κηπευτική γη, θερμοκήπια	85	85
Αμπέλια	30	5
Δενδρώδεις καλλιέργειες	204	182
Αγροάπαιυση	4121	
Σύνολο Γεωργικής Γης	5940	312

Πηγή : Ελ. Στατ. 2008

A/A	Καλλιέργεια	Στρέμματα
1	Όσπρια	30
2	Κριθάρι	1508
3	Πατάτες	115
4	Κρεμμύδια	75
5	Κηπευτικά	215
6	Αμπέλια	42
7	Δενδρώδεις	280
8	Ελαιώνες	840

Πηγή: Στατιστική υπηρεσία Δήμου, Γ.Α.Ο. Ιου

Ελαιοκαλλιέργεια

Τα τελευταία χρόνια (10ετία) παρατηρείται θεαματική αύξηση της φύτευσης νέων ελαιόδεντρων. Σε αυτό συνέβαλε η δωρεάν ή έναντι ελάχιστου αντίτιμου προσφορά από την Δημοτική αρχή ελιόδεντρων στους κατοίκους. Η κύρια ποικιλία είναι η Κορωνέικη και Δαφνελιά. Σήμερα τα ελαιόδεντρα ξεπερνούν τα 70.000 και υπάρχει σοβαρό ενδιαφέρον και για άλλες φυτεύσεις. Οι ελαιώνες είναι μικρής έκτασης 2 έως 4 στρέμματα. Στην πλειοψηφία τους εφαρμόζουν μαζική παγίδευση για δακοπροστασία και ψεκασμούς για πυρηνοτρίτη.

Υπάρχουν και περίπου 5000 ελαιόδεντρα με επιτραπέζιες ελιές για αυτοκατανάλωση. Κανείς παραγωγός δεν έχει προχωρήσει σε τυποποίηση του παραγόμενου ελαιολάδου το οποίο είναι εξαιρετικής ποιότητας,

Ολοκληρώνεται σύγχρονο ελαιοτριβείο δυναμικότητας 5,6 τόνων σε 8ωρη λειτουργία. Το έργο αυτό θα δώσει κίνητρο για παραπάνω φυτεύσεις ελαιώνων διότι θα απαλλάξει τους παραγωγούς από το βάρος της μεταφοράς του ελαιόκαρπου στην Σίκινο ή την Νάξο και την αναπόφευκτη υποβάθμισή του από την καθυστέρηση της έκθλιψης.

Κηπευτικά

Περίπου 24 παραγωγοί ασχολούνται επαγγελματικά με την παραγωγή κηπευτικών κυρίως Ανοιξιάτικης φύτευσης (πατάτα, τομάτα, αγγούρι, πιπεριά, μελιτζάνα, μαρούλι, χόρτα, κρεμμύδι, σκόρδα, κολοκύθι, πεπόνι, καρπούζι κ.α.) αλλά και Φθινοπωρινής (πατάτα, μπρόκολα, λάχανα, κρεμμύδια, μαρούλι κ.α.)

Τα σπορόφυτα στην πλειοψηφία τους αγοράζονται (από Πειραιά και Νάξο) ορισμένα παράγονται στο νησί. Και τα γεωργικά εφόδια επίσης προμηθεύονται οι παραγωγοί από Πειραιά και Νάξο. Εφαρμόζεται ολοκληρωμένη καταπολέμηση και υπάρχει τάση για εφαρμογή βιολογικής παραγωγής.

Η Δημοτική αρχή έχει παραχωρήσει πάγκους διάθεσης των προϊόντων στην Χώρα του νησιού, γεγονός που βοηθά τους παραγωγούς για την προώθηση των προϊόντων τους. Διαθέτουν επίσης τα προϊόντα στα 2 SM του νησιού αλλά βασικά σε χώρους εστίασης με μία μορφή συμβολαιακής γεωργίας. (ο παραγωγός έχει συμφωνήσει με τον εστιάτορα να τον προμηθεύει την παραγωγή του. Μάλιστα προσαρμόζει τα παραγόμενα προϊόντα στις ανάγκες του προμηθευτή του). Κηπευτικά δεν εξάγονται από το νησί.

Αμπελοκαλλιέργεια

Υπάρχουν 6 αμπελοκαλλιεργητές στο νησί και οργανώνουν φύτευση αλλοι 4 που πήραν διακαιώματα φύτευσης το 2013. Η ποικιλία είναι Ασύρτικο και Μανδηλαριά. Η συνολική έκταση είναι 20 περίπου στρέμματα και θα φυτευτούν άλλα 12. Υπάρχει ενδιαφέρον από αρκετούς παραγωγούς για φύτευση νέων αμπελώνων με σκοπό την παραγωγή επιτραπέζιου οίνου που να διατίθεται στην Τουριστική αγορά του νησιού.

Γεωργικός εξοπλισμός

Κρίνεται ικανοποιητικός για την εκτέλεση των καλλιεργητικών εργασιών και καλύπτει τις ανάγκες σε εξοπλισμό του νησιού.

Τύπος γεωργικού μηχανήματος	Αριθμός
Γεωργικοί ελκυστήρες (>35 hp)	7
Γεωργικοί ελκυστήρες (<35hp)	17
Μονοαξονικοί ελκυστήρες (φρέζες)	34
Χορτοσυλλέκτες	4
Θεριστικές απλές	2
Κλαδευτικά	35

Πηγή: Στατιστική υπηρεσία Δήμου, Γ.Α.Ο. Ιου

ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Οι κλάδοι που έχουν οικονομικό ενδιαφέρον είναι η αιγοπροβατοτροφία και η μελισσοκομία. Υπάρχουν και 25 μονάδες εκτροφής βοοειδών με 250 βοοειδή περίπου στο νησί. Οι υπόλοιποι κλάδοι καλύπτουν ανάγκες της οικογενειακής κατανάλωσης.

Αιγοπροβατοτροφία

Στο νησί υπάρχουν 89 εκμεταλλεύσεις και εκτρέφονται συνολικά 6578 αιγοπρόβατα σύμφωνα με το μητρώο της Κτηνιατρικής. Τα πρόβατα είναι 1447 ενώ οι αίγες είναι πολύ περισσότερες και ανέρχονται σε 4051.

Οι περισσότερες μονάδες είναι μεγάλες και ο αριθμός των ζώων κυμαίνεται από 100 έως 300.

Δεν διαθέτουν άδεια λειτουργίας, εκτός από μία σύγχρονη μονάδα με χώρο σταυλισμού τύπου tolle που διαθέτει και σύγχρονη μονάδα μεταποίησης μικρής δυναμικότητας τυροκομείο (500lt /ημέρα)

Οι υπόλοιπες λειτουργούν με υποτυπώδεις υποδομές, οι χώροι ενσταυλισμού είναι πρόχειροι (ιδιοκατασκευασμένοι) και χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διαχείμαση των ζώων. Η διατροφή των ζώων στηρίζεται στη εκτατική βόσκηση και στην συμπληρωματική διατροφή με κριθάρι, αραβόσιτο, βαμβακόπιτα, πίτυρα που αγοράζονται από τον Συνεταιρισμό της Ιου. Σύμφωνα με τον πίνακα (φυτικής παραγωγής) καλλιεργούνται 1500στρ. για παραγωγή ζωοτροφών (σανού κριθής).

Οι βοσκότοποι είναι ιδιωτικοί. Εντονα εμφανίζεται το φαινόμενο της υπερβόσκησης και δεν λαμβάνεται κανένα μέτρο περιοδικότητας στην βόσκηση ή ενίσχυσης της δυναμικότητας των βοσκοτόπων.

Ο προσανατολισμός της αιγοτροφίας είναι μικτός. Η αξιοποίηση του γάλακτος γίνεται σε 2 Τυροκομεία με σύγχρονο εξοπλισμό δυναμικότητας 1000 και 500 λίτρων ανα ημέρα. Τα

τυροκομεία εφαρμόζουν της αρχές του HACCP (Σύστημα διασφάλισης ποιότητας). Τα τυριά που παρασκευάζονται (κεφαλοτύρι, γραβιέρα, σκοτύρι, ξυνοτύρι, μυζήθρα) είναι εξαιρετικής ποιότητας και χαίρουν γενικής εκτίμησης και στους ντόπιους και στους επισκέπτες καταναλωτές. Τα σφάγια καταναλώνεται τοπικά (υπάρχουν 4 κρεοπωλεία). Το Δημοτικό σφαγείο καλύπτει στοιχειωδώς της ανάγκες. Υπάρχει υπό κατασκευή νέο σύγχρονο Δημοτικό σφαγείο που αναμένεται να ολοκληρωθεί την επόμενη χρονιά.

Μελισσοκομία

Η μελισσοκομία αποτελεί μία από τις βασικές δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα στο νησί. Η ύπαρξη ποικίλου και εξαιρετικού βοτανόκηπου αρωματικών και η ικανοποιητική αγροτική οδοποιία συμβάλει στην άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Στο νησί δραστηριοποιούνται 74 μελισσοκόμοι με 3784 μελισσοσμήνη (καταγραφή 2012).

Η πλειοψηφία των μελισσοκόμων διατηρεί ικανοποιητικό αριθμό κυψελών και στοχεύει στην απόκτηση εισοδήματος από την δραστηριότητα αυτή.

Η παραγωγή μελιού είναι ικανοποιητική περισσότερο από 12 κιλά ανά κυψέλη, εξαρτώμενη κύρια από τις βροχοπτώσεις της άνοιξης. Παράγεται θυμαρίσιο μέλι εξαιρετικής ποιότητας και ζαχαρόμελο πολύ καλής ποιότητας. Οι μελισσοκόμοι μεταφέρουν τα σμήνη τους εκμεταλευόμενοι την ανθοφορία του ρείκι. Οι τιμές πώλησης είναι καλές και διατίθεται στην Ιο στους καλοκαιρινούς επισκέπτες.

Βασικό πρόβλημα οι απώλειες κυψελών από ασθένειες (βαρόα και σηψιγονία) και η βασιλοτροφία για την αναγέννηση και αύξηση των κυψελών.

ΑΛΙΕΙΑ

Στην Ίο δραστηριοποιούνται 8 επαγγελματίες αλιείς και αλιεργάτες , με 12 επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη παράκτιας αλιείας, μικρού μεγέθους και περιορισμένων αλιευτικών δυνατοτήτων και η ενασχόληση των κατοίκων με την αλιεία είναι περιορισμένη. Ο αριθμός των ερασιτεχνικών σκαφών ανέρχεται στα 76 σκάφη.

Στην ευρύτερη περιοχή του νησιού με αγκυροβόλιο το λιμάνι της Ιού και που εμπορεύονται τα αλιεύματα τους στο νησί δραστηριοποιούνται και επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη από άλλα νησιά κυρίως την Κάρπαθο.

Δεν υπάρχει κανένα ενδιαφέρον για δημιουργία κάποιας μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας.

ΗΊος δεν διαθέτει εκτός από το λιμάνι άλλα αλιευτικά καταφύγια εκτός από μόλους πρόσθεσης (Αγία Θεοδότη, Μαγγανάρι, Κουμπάρα, Μυλοπότα).

Οι ποσότητες των αλιευμάτων διατίθενται στο νησί κύρια τους τουριστικούς θερινούς μήνες που εισάγονται στο νησί από την Ιχθυόσκαλα και σημαντικές ποσότητες αλιευμάτων.

Υπάρχει στο λιμάνι της Ίου εγκατάσταση παγοποιείου για την προμήθεια των αλιέων με πάγο και πρόταση για επέκταση και εκσυγχρονισμό του μώλου αλιευτικού καταφυγίου σε συνδυασμό με τον ελλιμενισμό τουριστικών σκαφών.

A.6.2 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Στην Ίο υπάρχουν 2 τυροκομεία δυναμικότητας επεξεργασίας 1000 και 500 λίτρων γάλακτος την ημέρα. Λειτουργούν με HACCP και άδειες λειτουργίας.

Ολοκληρώνεται σύγχρονο ελαιτριβείο δυναμικότητας 5,6 τόννων σε 8ωρη λειτουργία. Λειτουργεί μικρή οικογενειακή μονάδα μεταποίησης παραδοσιακών προϊόντων που συνδυάζει την παραγωγή της με κατάστημα πώλησης στο λιμάνι.

Στο λιμάνι επίσης λειτουργεί και Δημοτικό κατάστημα εμπορίας τοπικών προϊόντων με εξαιρετικά εμπορικά αποτελέσματα

Υπάρχει επίσης μικρή οικογενειακή μονάδα κατασκευής προϊόντων κατασκευασμένων από ξύλο ελιάς με αντίστοιχο κατάστημα πώλησης και μονάδα παραγωγής και συσκευασίας κάπαρης.

Τέσσερα αρτοποιεία και τρία κρεοπωλεία που υπάρχουν στο νησί συμπληρώνουν τις μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές επιχειρήσεις που να σχετίζονται με προϊόντα του πρωτογενή τομέα.

A.6.3 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο Τριτογενής τομέας είναι ο πιο αναπτυγμένος στο νησί με τον Τουρισμό και το Εμπόριο να κατέχουν εξέχουσα θέση.

Τουρισμός

Ο Τουρισμός κατέχει εξέχουσα θέση και στα εισοδήματα και στην απασχόληση. Τα περισσότερα νοικοκυριά στο νησί ασχολούνται με τον Τουρισμό ή με καταλύματα ή με χώρους εστίασης ή με εμπορικά και τουριστικά καταστήματα. Η τουριστική υποδομή είναι αναπτυγμένη στην Χώρα το Λιμάνι και τον Μυλοπότα όπου βρίσκονται τα περισσότερα τουριστικά καταλύματα (ξενοδοχεία, ξενώνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια κ.λπ.), ταβέρνες και άλλα καταστήματα που εξυπηρετούν τους τουρίστες. και δευτερευόντως Μαγγανάρι, Ψάθη Κουμπάρα, Αγία Θεοδότη. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται κατά προσέγγιση η υπάρχουσα υποδομή διανυκτέρευσης επισκεπτών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΩΜΑΤΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	44	1.040	2.056
ΛΟΙΠΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	216	1.350	2940
ΣΥΝΟΛΟ	260	2.390	4.996

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας (2012) -Στατιστική υπηρεσία Δήμου

Στο νησί δραστηριοποιούνται 92 επιχειρήσεις εστίασης (εστιατόρια, καφέ, μπαρ) σύμφωνα με τα στοιχεία του Δήμου.Οι επισκέπτες στο νησί ανήλθαν περίπου σε 116500 το 2011.

Μεταφορές – Συγκοινωνία

Η Ίος έχει καθημερινή επικοινωνία με το λιμάνι του Πειραιά και το καλοκαίρι 2 και 3 φορές ημερήσια για Πειραιά και σύνδεση με τα περισσότερα νησιά των Κυκλάδων και με Κρήτη.

Σκάφος της επιδοτούμενης γραμμής συνδέει την Ίο με Σαντορίνη Φολέγανδρο Σίκινο Ανάφη Νάξο Πάρο και Σύρο 2 φορές την βδομάδα.

B. ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (S)

1. Αύξηση των κατοίκων τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα νέων και ανάπτυξη ενδιαφέροντος σε σχέση με την κρίση στην αγορά εργασίας και τα εισοδήματα μπορούν να αυξήσουν την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα
2. Η ύπαρξη αυξανόμενου τουριστικού ρεύματος που δημιουργεί μία εξαιρετική αγορά για τα ντόπια παραγόμενα παραδοσιακά προϊόντα για τα οποία υπάρχει από τους επισκέπτες αδιαμφισβήτητη προτίμηση.
3. Η ποιότητα των προϊόντων που παράγονται είναι εξαιρετική. Χωρίς τα προϊόντα να είναι πιστοποιημένα βιολογικά ο τρόπος παραγωγής τους πλησιάζει τις βιολογικές οικολογικές μεθόδους παραγωγής.
4. Υπάρχει εγκαταλελειμμένη γεωργική έκταση κατάλληλη για την ανάπτυξη γεωργικής δραστηριότητας
5. Η εποχιακή αυτοφυής βλάστηση (πωώδης, φρυγανώδης) ευνοεί την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας μελιού.
6. Παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας αιγοπρόβειου κρέατος και γάλακτος λόγω της εκτατικής εκτροφής που πλησιάζει τα πρότυπα της βιολογικής κτηνοτροφίας.
7. Ύπαρξη μονάδων μεταποίησης (τυροκομεία , ελαιοκοτριβείο) και καταστήματος πώλησης τοπικών προϊόντων.
8. Ευνοϊκές κλιματολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες για την παραγωγή συγκεκριμένων παραδοσιακών προϊόντων (ελιά, αμπέλι, σύκα, κηπευτικά)
9. Η καλή κατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (W)

1. Ελλειμματικό και περίπλοκο πρόγραμμα χρηματοδότησης των νέων και παλαιών παραγωγών.
2. Το υδατικό δυναμικό στο νησί είναι ελλειμματικό και χρειάζονται προσαρμογές στην παραγωγική κατεύθυνση και έργα βελτίωσης του υδάτινου ισοζυγίου
3. Νησιωτικότητα: Δυσκολίες προσβασιμότητας το χειμώνα και Αυξημένο κόστος παραγωγής
4. Η έλλειψη επιχειρηματικότητας των ατόμων που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα ώστε να καθετοποιηθεί η παραγωγή και να συνδεθεί με την τουριστική ζήτηση
5. Έλλειμμα στην παραγωγή εξειδικευμένης τεχνογνωσίας για την μεταφορά της και εφαρμογή στην παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.
6. Εποχικότητα της αλιευτικής δραστηριότητας και της ζήτησης αλιευτικών προϊόντων

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (A)+

1. Η Κυκλαδίτικη φυσιογνωμία του νησιού αποτελεί ισχυρό πόλο έλξης επισκεπτών και αλματώδης ανάπτυξη του τουρισμού που προσφέρει δυνατότητα απορρόφησης της τοπικής παραγωγής
2. Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει την δυνατότητα δημιουργίας μικρών μονάδων επεξεργασίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων προσαρμοσμένων στην μικρή παραγωγή του νησιού
3. Η ζήτηση ποιοτικών και παραδοσιακών προϊόντων διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα των πολύ μικρών επιχειρήσεων

ΚΙΝΔΥΝΟΙ (A)-

1. Υποβάθμιση του περιβάλλοντος από το υφιστάμενο σύστημα βόσκησης με αρνητικές επιπτώσεις στη μελισσοκομία και την κτηνοτροφία.
2. Η εισαγωγή φθηνών νωπών προϊόντων καθιστά τα ντόπια προϊόντα μη ανταγωνιστικά

Γ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η ανάπτυξη του τουρισμού τα τελευταία χρόνια, έχει μετατοπίσει το κέντρο βάρους της οικονομίας σε δραστηριότητες συναφείς με τον τουρισμό και οδήγησε τον πρωτογενή τομέα σε συρρίκνωση. Για την ισόρροπη ανάπτυξη του νησιού είναι απαραίτητη η ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα με στόχο την κάλυψη των διατροφικών αναγκών του στο μέτρο του δυνατού, την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και τη διασύνδεση του με τον τουρισμό. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί στοχεύοντας στις παρακάτω δράσεις:

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

1. Κατασκευή έργων μικρής κλίμακας μικρών φραγμάτων ανάσχεσης απορροών
2. Χρηματοδότηση ανακατασκευής με παράλληλη φύτευση των αναβαθμίδων
3. Τροποποίηση και προσαρμογή προγράμματος ενισχύσεων στην παραγωγή προϊόντων με ειδικό καθεστώς για τα μικρά Κυκλαδονήσια.
4. Τροποποίηση και προσαρμογή προγράμματος ενίσχυσης στην μεταποίηση για την τυποποίηση παραδοσιακών προϊόντων από τα νοικοκυριά.
5. Ενίσχυση των κινήτρων της πρωτοβουλίας «Καλάθι του Αιγαίου» για την προώθηση των παραδοσιακών προϊόντων.
6. Επέκταση -εκβάθυνση λιμέναΐου και επέκταση κυματοθραύστη –κρηπιδωμάτων για την ασφαλέστερη πρόσδεση των σκαφών. Τοποθέτηση παροχέων καυσίμων στο Λιμέναΐου.
7. Κατασκευή Αλιευτικών καταφυγίων (προτεινόμενες περιοχές: Αγ. Θεοδότη και Μαγγανάριΐου).
8. Κατασκευή Τεχνητών Υφάλων στις περιοχές ΔΙΑΜΟΥΔΙΑ και ΚΛΙΜΑ(απαιτείται μελέτη).

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

1. Καλλιέργεια αρωματικών φυτών. Η παρουσία αρωματικών φυτών σε όλο το νησί δηλώνει την πλήρη προσαρμογή των φυτών αυτών στις γεωκλιματικές συνθήκες της περιοχής. Η καλλιέργεια των αρωματικών φυτών θα έχει θετικές επιπτώσεις και στη μελισσοκομία.
2. Αύξηση της καλλιέργειας των κτηνοτροφικών φυτών στις διαθέσιμες εκτάσεις για αντικατάσταση των εισαγόμενων ζωοτροφών που αυξάνουν το κόστος παραγωγής της κτηνοτροφίας.
3. Αύξηση των εκτάσεων με οπωροφόρα που καρποφορούν το καλοκαίρι όπως ροδάκινα, βερίκοκα, σύκα, φραγκόσυκα, σταφύλια επιτραπέζια καθώς και η καλλιέργεια κηπευτικών που θα διατεθούν στην τοπική αγορά.
4. Βελτίωση της μελισσοκομικής χλωρίδας με φυτά που θα δώσουν ανθοφορία εκτός της εποχής του θυμαριού είτε από τους ίδιους τους μελισσοκόμους είτε σε κάθε προσπάθεια δενδροφύτευσης στο νησί.

5. Δημιουργία, μικρής κλίμακας, εγκαταστάσεων τυποποίησης, μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων (κρασί , μέλι)
6. Κατασκευή μικρών μονάδων μεταποίησης παραδοσιακών προϊόντων που να έχουν στόχο την κατανάλωση τους από την Τουριστική αγορά.
7. Δημιουργία, μικρής κλίμακας, εγκαταστάσεων τυποποίησης, μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων (συσκευαστήρια, ψυκτικοί και αποθηκευτικοί χώροι) για την παραγωγή παραδοσιακών αλίπαστων και άλλων ιχθυοπαρασκευασμάτων.
8. Εξασφάλιση αδειών λειτουργίας από όλες τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις .

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Προτείνεται η εκπαίδευση των νέων που επιθυμούν να ασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα και την μεταποίηση αλλά και των ατόμων που ήδη απασχολούνται, ώστε να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν τις νέες τεχνικές που δεν εφαρμόζονται. Στο νησί έχουν εγκατασταθεί νέοι σε ηλικία άνθρωποι, οι οποίοι μπορούν να απασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα αποκλειστικά ή συμπληρωματικά με τον τουρισμό.
2. Προτείνεται η ενημέρωση σε κοινοτικά προγράμματα για ιδιωτικές επενδύσεις και επιδοτήσεις καθώς και σε θέματα που αφορούν νομικό πλαίσιο για άδειες λειτουργίας και ανάπτυξη συλλογικών δομών.